

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktualitātes ainavu politikā Latvijā

Luīze Eglīte, VARAM Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departamenta
Telpiskās plānošanas politikas nodaļas vecākā eksperte, 25.04.2025.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Saturs

- 1. Ainavu politikas aktualitātes**
- 2. Nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgās teritorijas (NNAVTV)**
- 3. Eiropas Padomes Ainavas balva – nacionālā atlase 2025**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ainavu politika - aktualitātes

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Pārskats par
"Ainavu politikas ieviešanas plānu 2024.–2027. gadam"
īstenošanu 2024. gadā

2025

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Par mums

Nozaru politika

Aktualitātes

Fondi un ES

Kontakti

Meklēt

Language

Ainavu pārvaldības koordinācijas padome

Publicēts: 28.08.2024.

Ainavu pārvaldības koordinācijas padome ir konsultatīva koleģiāla institūcija, kas sniedz konsultatīvu atbalstu VARAM Ainavu politikas ieviešanas plāna 2024.–2027.gadam īstenošanas laikā un viedokli par rezultātiem pēc [Plāna](#) īstenošanas.

Ainavu pārvaldības koordinācijas padome izveidota ar rīkojumu Nr. 1-2/104, datums: 15.08.2024.

Pirmā Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes sēde (27.08.2024.)

Galvenās sēdes tēmas - Padomes aktuālie uzdevumi un notikumi, NNAVТ modeļa izveide.

- 1 [Darba kārtība](#)
- 2 [Sēdes materiāli](#)

Otrā Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes sēde (11.11.2024.)

Galvenās sēdes tēmas - Padomes aktuālie notikumi, NNAVТ modeļa izveides priekšlikumu izskatīšana.

- 1 [Darba kārtība](#)

Trešā Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes sēde (19.02.2025.)

Galvenās sēdes tēma - Padomes aktuālie uzdevumi un notikumi, Ainavu politikas īstenošanas plāna 2024. gada ziņojums, NNAVТ ieteikumu dokumenta pilnveidošana, Eiropas padomes ainavu balvas nacionālā atlase un dabas aizsardzības sistēmas aktualitātes.

- 1 [Darba kārtība](#)
- 2 [Pārskats par "Ainavu politikas ieviešanas plānu 2024.–2027. gadam" īstenošanu 2024. gadā](#)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Izpildīts:

Publiskots Latvijas ainavu atlants

Noorganizēts tiešsaistes seminārs par digitālā ainavu atlanta lietošanu

Izveidota pastāvīga starpinstitucionāla Ainavu pārvaldības koordinācijas padome

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

**Digitālā Latvijas ainavu atlanta tiešsaistes
seminārs par tā lietošanu dažādām
auditorijām un vajadzībām**

Anita Līvija Rozenvalde, VARAM Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departamenta
Telpiskās plānošanas politikas nodaļas vadītājas vietniece, 11.10.2024.

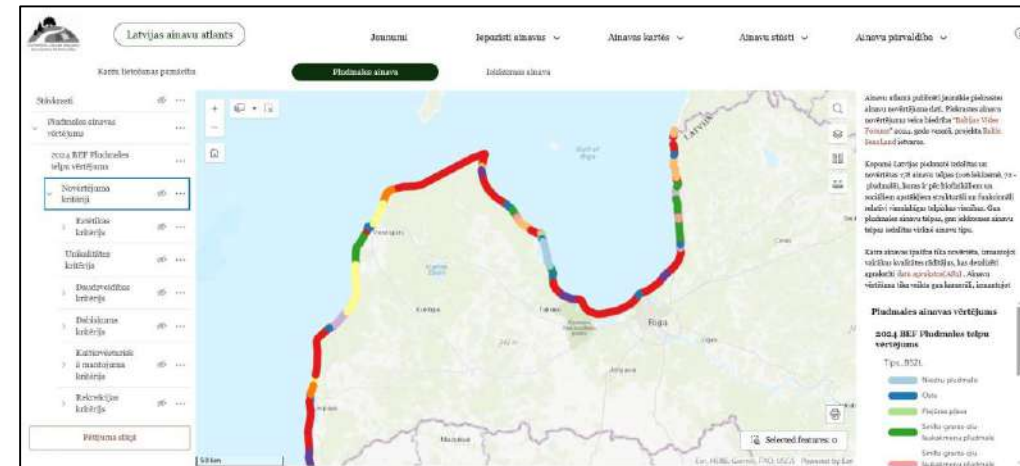

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas ainavu atlantā regulāri tiek publiskota informācija par aktuālāko informāciju saistībā ar ainavu pārvaldību

- Jaunumu sadaļa
- Piekrastes ainavas novērtējums
- Tehniski uzlabojumi
- EP Ainavas balvas katalogs
- Akadēmiskie un zinātniskie pētījumi
- Ainavu pārvaldība
- Pilsētainavas aspekts
- Tulkotā versija angļu valodā

Jaunumi

Izsludināts 13. Latvijas kultūras kanona konkurss vidusskolēniem 03.10.2024.

Latvijas Kultūras akadēmija (LKA) izsludina Latvijas kultūras kanona konkursu 10-12. klases skolēniem „Latvijas Kultūras kanona vērtība: kas ir latviski? kas ir latviski?” un aicina skolēnus piedalīties konkursā, izvērtējot kultūras kanona vērtības. Konkurss ir paredzēts skolēniem, kas ir pabeiguši 10-12. klasi. Konkurss ir paredzēts skolēniem, kas ir pabeiguši 10-12. klasi. Konkurss ir paredzēts skolēniem, kas ir pabeiguši 10-12. klasi.

Ainavu pārvaldības koordinācijas padomes 1. sēde 02.09.2024.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Noorganizētas tikšanās ar augstskolu pārstāvjiem un pasniedzējiem

- 23.08.2024. ar LBTU pārstāvjiem
- 10.09.2024. ar RTU ADI pārstāvjiem
- 31.10.2024. ar LU pārstāvjiem
- 14.05.2025. tiks prezentēts Latvijas ainavu atlants RTU ADI
- Turpinās citu augstskolu uzrunāšana, lai veidotu ciešāku sadarbību un informētu par jaunumiem.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

2.1.3.1.SAMP "Pašvaldību pielāgošanās pasākumi klimata pārmaiņām"

- Pieteikušās 23 pašvaldības.
- Visiem projektu iesniedzējiem nosūtīti lēmumi par projektu apstiprināšanu ar nosacījumiem.
- Galvenokārt - esošo meliorācijas sistēmu un lietusūdens savākšanas sistēmu atjaunošana un vides pielāgošana klimata pārmaiņām, kā arī ilgtspējīgi "zaļās" un "zilās" infrastruktūras, tai skaitā dabā balstīti risinājumi.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpinās darbs pie nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldības un atbalsta modeļa izstrādes

Latvijas ainavu atlants

Jaunumi

Iepazīsti ainavas

Ainavas kartēs

Ainavu stāsti

Ainavu pārvaldība

Karšu lietošanas pamācība

Ainavzemes

Ainavapvidi

Ainavu areāli

Nacionālās ainavas

> Ainavu vērtības

> Dabas dati (DAP, OZOLS)

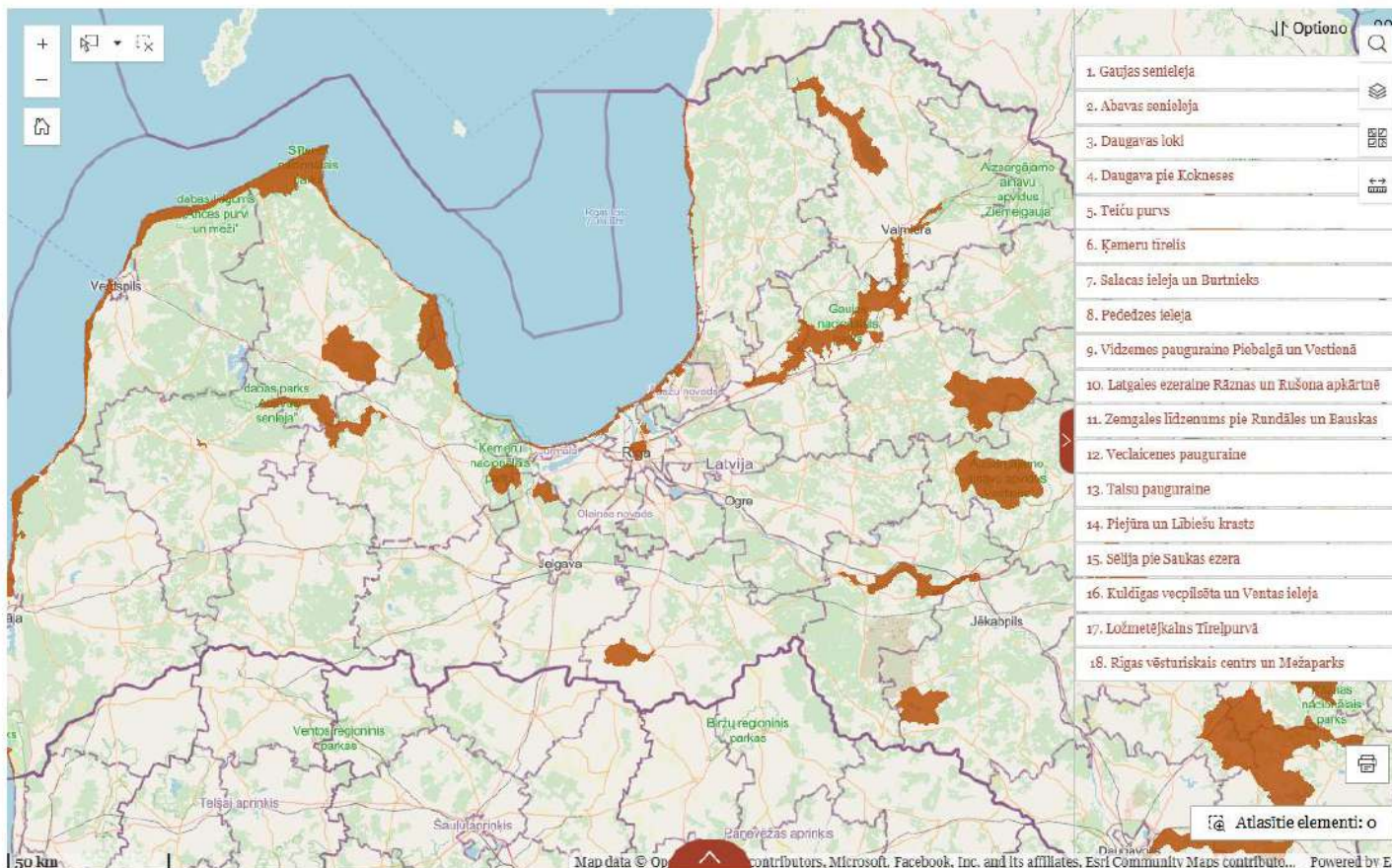
> Zemes segums (Corine
LandCover)

> Administratīvās robežas un
pamatnes dati

> Fiziogeogrāfiskie dati

> LVM GEO (papildus slāņi)

Pētījuma slāņi

Nacionālās ainavas

Plašāka apkārtnē teritorija tādā nozīmē, kā to
uztveram, ir svarīga mūsu dzīves kvalitātes daļa jebkurā
vietā. Tā ietokmē mūsu ikdienas kopienas intereseš ir
vienoties par kopīgu redzējumu, kopīgiem ideāliem, lai
tos īstenotu šajā apkārtnē un veidotu kvalitatīvu ainavu,
izceltu noteiktas raksturiezīmes.

Starp visām ainavām ir apvidi, kurus intuitīvi uztveram
kā augstvērtīgus un izcili skaistus, piešķiram šiem
apvidiem lielāku, bieži arī simbolisku nozīmi.
Iespējams, to nosaka īpaši dabas dotumi vai mūsu
senču pagātnes sasniegumi, arī nozīmīgi vēsturiski
notikumi. Šāda ainava kļuvusi par mūsu dzīves vides
būtisku daļu un veido kolektīvās identitātes pamatu,
ļetverot kopīgā kultūras un dabas mantojuma
daudzveidības izpausmi. Tā kļuvusi par nacionālu

Ainavu vērtības

Nacionālas nozīmes ainaviski
vērtīgas teritorijas
(PRIEKSLIKUMS)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpinās darbs pie nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldības un atbalsta modeļa izstrādes

NNAVT pārvaldības vispārējais virsmērķis ir sabiedrības identitātes stiprināšanai, izziņai, apbrīnam un atpūtai saglabāt, atjaunot un attīstīt ainavu teritorijas, kuras reprezentē Latvijas dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma skaistumu un daudzveidību, kopīgo politisko vēsturi, nācijas mentalitāti un pasaules redzējumu, kas veidojies un turpina attīstīties dabas apstākļu un cilvēka mijiedarbībā.

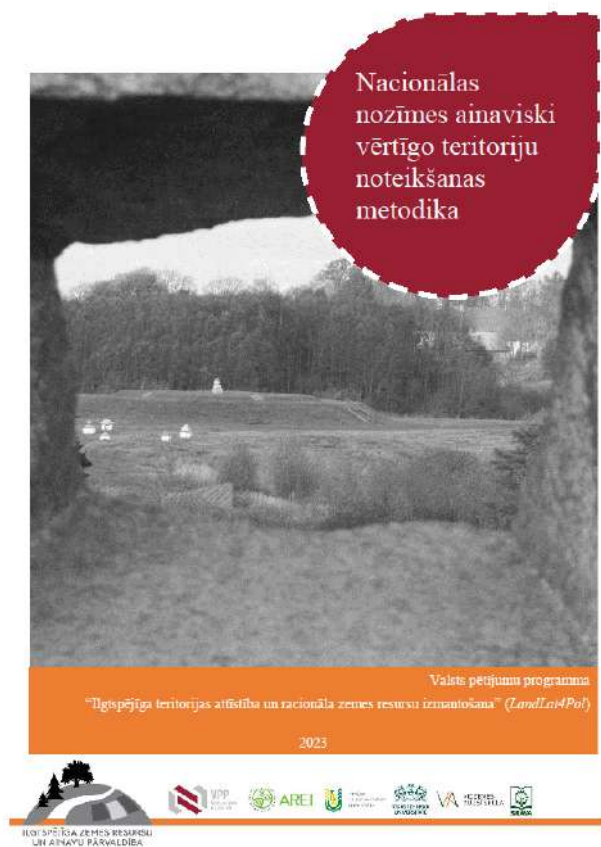

1. **Saglabāt** esošo un unikālo ainavu gan dabas, vides, ekosistēmas, kultūrvēsturiskā, gan vizuālā un estētiskā uztverē
2. **Aizsargāt** no invazīvām rīcībām un nelabvēlīgu faktoru izplatības.
3. **Atjaunot** unikālās īpašības, kuras ir samazinājušās vai zudušas, lai stiprinātu teritoriju raksturīgo ainavu.
4. **Attīstīt** teritorijās esošās unikālās tradīcijas, kultūras iezīmes, to izzināšanai, ilgtspējīgai pārvaldībai un aizsargāšanai, kā arī tūrisma veicināšanai balansā ar esošo ekosistēmu.
5. **Veicināt** kultūras mantojuma un identitātes saglabāšanu, pieejamību, izglītošanu par Latvijas ainavām un kultūrām tajās.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Turpinās darbs pie nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldības un atbalsta modeļa izstrādes

Valsts pārvaldes programma
"Ilgtspējīga teritorijas attīstība un nacionāla zemes resursu izmantošana"
projekts Nr. VFP-VARAM-ITAZR-2020/1-0002

"Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība:
izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi"
(LandLat4Pol)

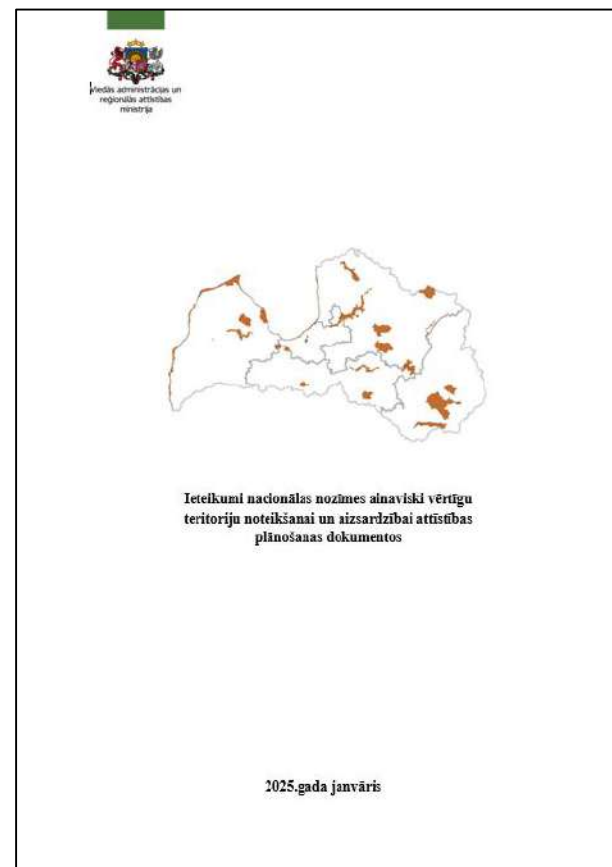

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Ieteikumi nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšanai un aizsardzībai teritorijas attīstības plānošanas dokumentos

- Teritoriju noteikšana un to robežas
- Koncepts
- Pārvaldības ieteikumi pa jomām
- Izmantošanas nosacījumi plānošanai
- Labās prakses piemēri
- NNAVТ profili/ieteikumi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

EP Ainavas balva

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

EP Ainavas balvas Latvijas nacionālā atlase

- 2022.-2023.gada
8. sesijas pieteikums
(no Latvijas - Grobiņa)
- 9. sesijas nacionālā
atlase – 2025. gadā

ATTĪSTĪTĀ TERITORIJAS DAĻA

ĀLANDES UPES PARKS

Dienvidkurzemes
novads

You are here: [Human Rights and Rule of Law](#) > [Council of Europe Landscape Convention](#) > [Landscape Award](#) > [Sessions of the Landscape Award](#)

Sessions of the Landscape Award of the Council of Europe

Opened to the Parties to the European Landscape Convention, the Landscape Award of the Council of Europe is intended to raise civil society's awareness of the value of landscapes, of their role and of changes to them. Its objective is to acknowledge exemplary practical initiatives aimed at successful landscape quality objectives on the territories of the Parties to the Convention.

The Award is conferred every two years and the files presenting applications should be submitted to the Council of Europe General Secretariat through the Permanent Representations of the Parties to the Convention.

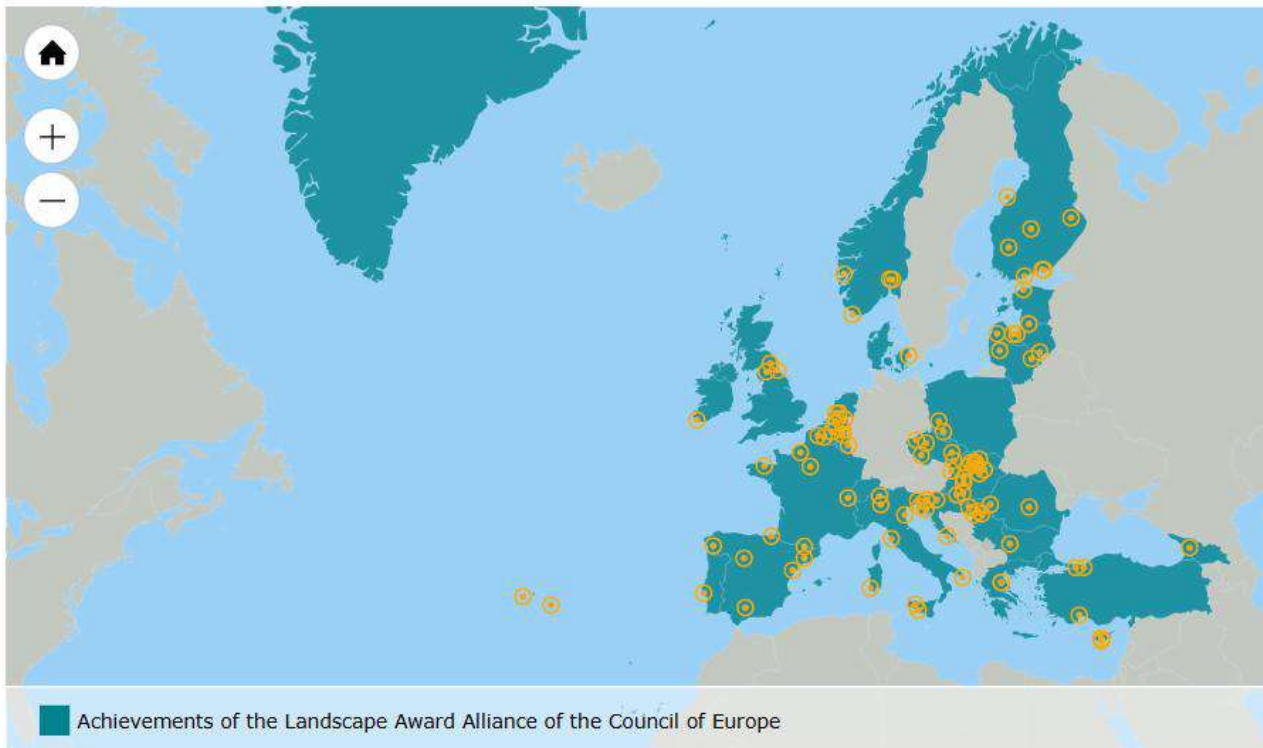
The Resolution on the Rules governing the Landscape Award of the Council of Europe, adopted by the Committee of Ministers, recalls that the European Landscape Convention institutes the Landscape Award of the Council of Europe and that it is in keeping with the work carried out by the Council of Europe concerning human rights, democracy and sustainable development. It promotes effectively the territorial dimension of human rights and democracy by acknowledging the importance of measures taken to improve the landscape for people's living conditions.

Calendar 2024

DOCUMENTATION

- ▶ [Reference texts](#)
- ▶ [Publications](#)
- ▶ [Convention Posters and Leaflets](#)
- ▶ [Futuropa / Naturopa magazine](#)

Session 5 (2016-2017)

Regeneration of Daugavpils Fortress to Preserve Cultural and Historical Objects

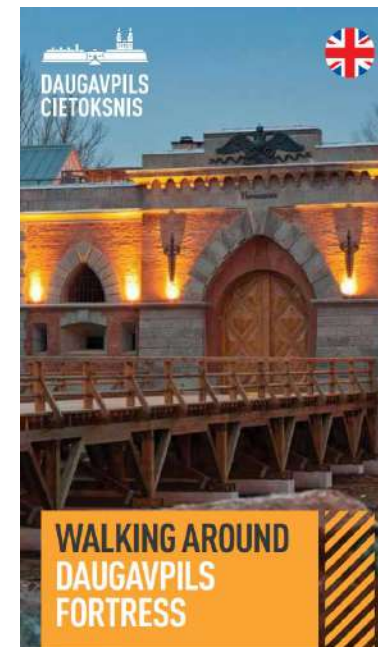

> Video

Regeneration of Daugavpils Fortress to Preserve Cultural and Historical Objects

Daugavpils City Council

- > Diploma of the Council of Europe
- > Project description
- > Tourism guide: walking around Daugavpils Fortress

European Landscape Convention Landscape Award Alliance of the Council of Europe 5th Session – 2016-2017

On 27 September 2017, the Committee of Ministers of the Council of Europe decided to confer the Landscape Award of the European Landscape Convention on the project:

Regeneration of Daugavpils Fortress to Preserve Cultural and Historical Objects
Daugavpils City Council, Latvia

This Award is attributed for the regeneration of a degraded symbolic landscape. This large-scale project has helped people regain ownership of a highly symbolic landscape. It has enabled a new urban landscape to be created and has contributed to providing various services that are beneficial to public well-being.

Thorbjørn Jagland, Secretary General

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas padomes ainavu balva

Nr. Kritērijs

1	Ilgtermiņa teritorijas attīstība
2	Projekta nozīme kā labās prakses paraugam
3	Sabiedrības iesaistīšanās
4	Izpratnes par ainavu vērtību veidošana
5	Ainavu plānošana un pārvaldība

Projekti (īstenoti vismaz pirms 3 gadiem):

- Ainavu aizsardzības un apsaimniekošanas projekti
- Ainavu plānošanas projekti
- Ainavu sabiedriskās politikas projekti
- Starptautiski un sadarbības projekti

EIROPAS PADOMES AINAVAS BALVA

Aicinām Latvijas pašvaldības, to apvienības, valsts
institūcijas un nevalstiskās organizācijas pieteikt savā
vai juridisku/privātpersonu īpašumos attīstītu projektu!

Projekts īstenots vismaz pirms 3 gadiem

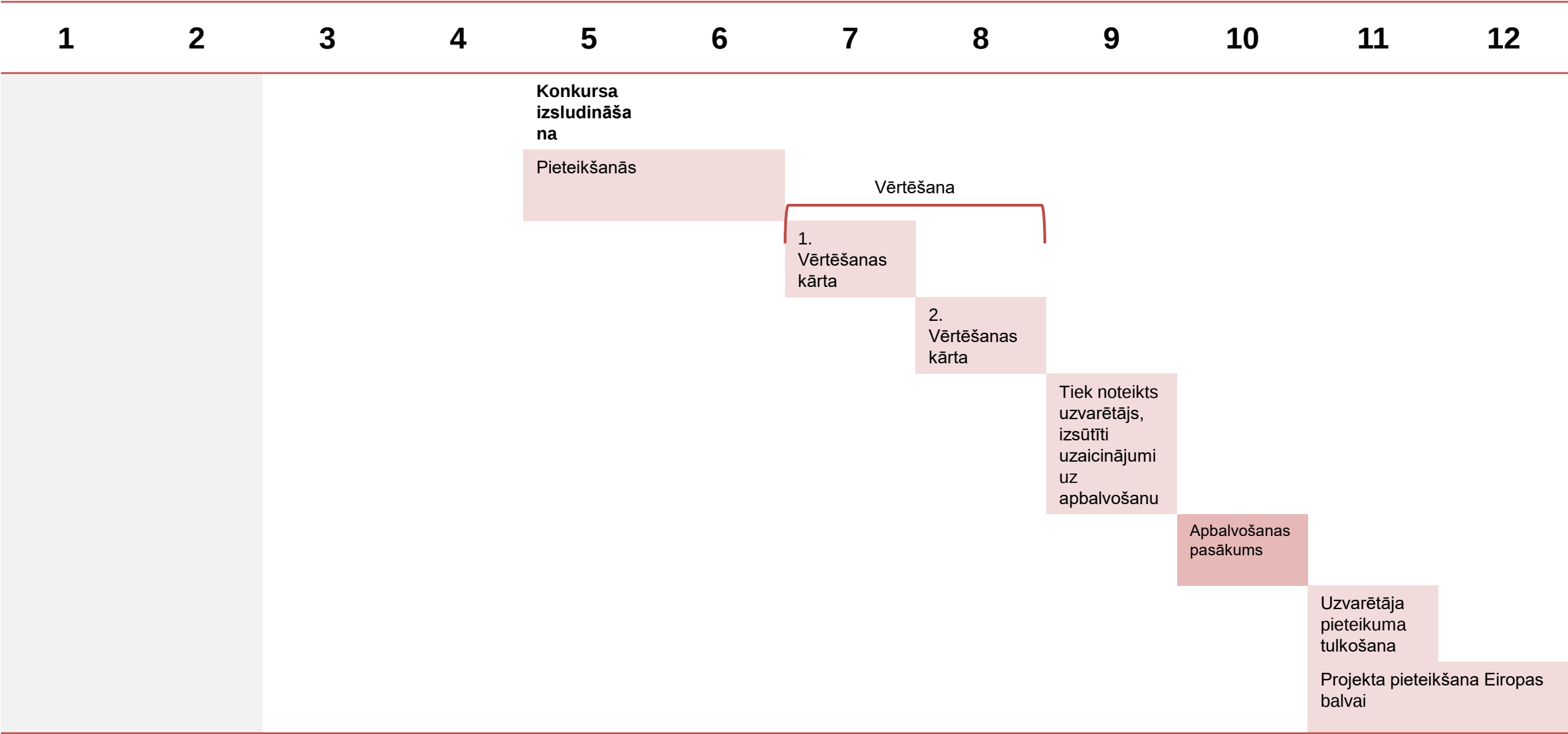
veicina sabiedrības izpratnes veidošanos
par Latvijas ainavu vērtību un maiņu,
apzinot labāko pieredzi ainavu
aizsardzībā, kopšanā un pārvaldībā!

Pieteikumu iesniegšana:
no 2025. gada 28. aprīļa līdz 30. jūnijam

Vispārējais laika grafiks

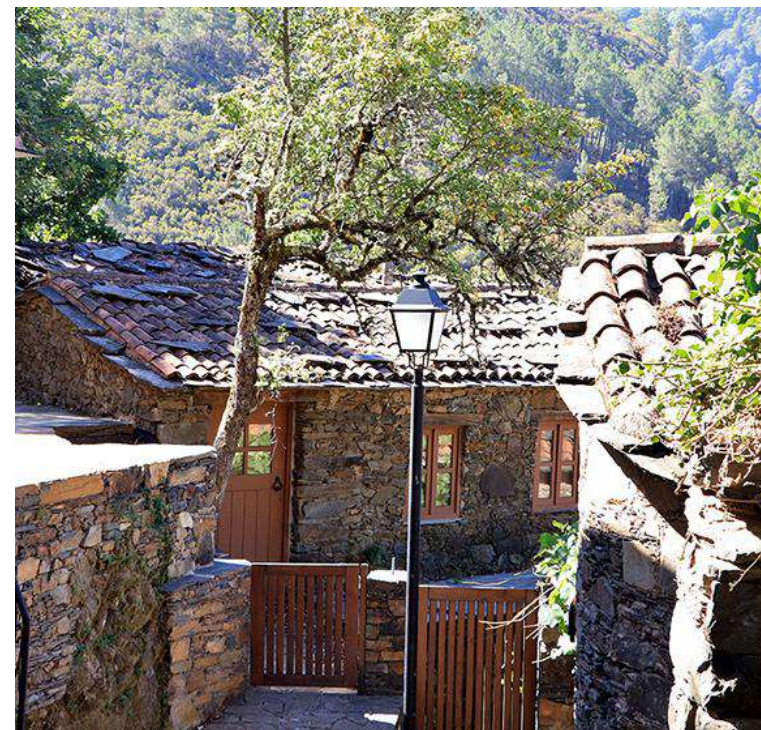

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

8. Eiropas padomes ainavu balvas ieguvēji (14-15. maijs, 2024.g.)

Eiropas Padomes Ainavu balvas piešķiršana **Portugālei** par tās projektu:
“Villages of Serra da Lousã - Where villages Sound Unique”

VILLAGES OF SERRA DA LOUSÃ

WHERE VILLAGES SOUND UNIQUE

Lousã is a Portuguese village in the district of Coimbra, in the Centre region and a NUTS 3 area of the Coimbra Region.

Serra da Lousã is a mountain range measuring 1205 metres of altitude at the highest point (Trevim). It is located in the border between the districts of Coimbra and Leiria. It is part of the northern branch of the Central Mountain Range, consisting of Serra da Estrela, Serra do Açor and Serra da Lousã, and is also part of the Montejunto-Estrela System.

The villages of Candal, Casal Novo, Cerdeira, Chiqueiro and Talasnal are located in the southern sector of the municipality in the northwest sector of the Serra da Lousã, at elevations ranging from 540 metres to 730 metres.

The Villages of Serra da Lousã – Where Villages Sound Unique Project involved in the revival of a mountain landscape, composed of five small traditional villages, including the revival of their landscape in its different components, from traditional houses to native fauna and flora. The project began in 2002 and its implementation reversed a path of decline and abandonment, ensuring – by adopting planning, conservation and landscape management measures – the protection of heritage values and the revitalisation of villages, giving them new purposes. Implemented by the municipality – with the support of several partners – the project has involved twenty years of work, marked by strong political and technical leadership. The typical constructions of the villages were salvaged, maintaining the characteristics of the traditional urban clusters. Access, public and circulation areas have been rebuilt. The surrounding landscape was revived with native species and, at the same time, awareness campaigns, public participation actions and landscape promotion activities were carried out. This had a strong impact on the local economy, converting a territory condemned to depopulation into a living and attractive landscape. A landscape that now intends to evolve towards the creation of a Protected Landscape at the Regional level, complementing the ecological value of Serra da Lousã, previously recognised in the context of the Natura 2000 Network (Resolution of the Council of Ministers no. 76/2000, of 5th July).

This project is part of a policy of sustainable development based on a "balanced and harmonious relationship between social needs, economic activity and the environment" (European Landscape Convention).

ANCIENT VILLAGES

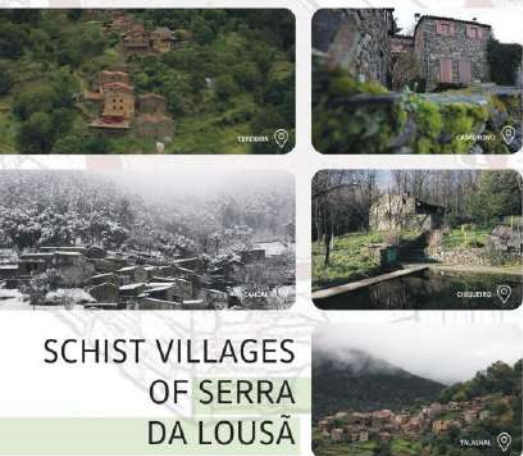
The homes in these villages were built in more challenging times. The construction focused on different types of housing and enclosures, exclusively using materials that could be obtained on-site, such as stone – schist – and chestnut or oak wood. It is this earthy rusticity, the perfect symbiosis between the "artificial" and Nature that we appreciate and value today.

The schist and wood constructions were simple rudimentary houses that now seem like "natural monuments" of Popular Architecture.

OBJECTIVES

- ✓ Recover and revitalise the architectural, landscape and cultural heritage of the Schist Villages of Serra da Lousã
- ✓ Support the local economy and promote job creation
- ✓ Reverse the path of decline and abandonment of villages and instill a new dynamics of sustainability
- ✓ Preserve and improve the environmental quality of Serra da Lousã
- ✓ Share the landscape of the villages and their heritage
- ✓ Safeguard and value the tangible and intangible heritage of the landscape of Serra da Lousã
- ✓ Preserve, revive and value the native fauna and flora
- ✓ Stimulate the experience living in a Schist Villages, giving them up-to-date purposes with a sustainable future
- ✓ Attract and involve the local population, tourists and visitors

SCHIST VILLAGES OF SERRA DA LOUSÃ

Copyright photographs: Centro Português de Fotografia and Arquivo Câmara Municipal de Lousã

- 2002. gadā tika uzsākta **piecu ciematu atjaunošana: Candal, Casal Novo, Cerdeira, Chiqueiro un Talasnal.**
- Atjaunotas un saglabātas ēkas, saglabājot **tradicionālos materiālus** (šīfera akmens, kastaņu un ozola koks).
- 2015. gadā ciemati tika klasificēti kā "Conjuntos de Interesse Municipal" (pašvaldības interešu kopums).
- **Atjaunota vietējā flora un fauna**, tostarp reintroducētas aizsargājamas sugas, piemēram, sarkanbrieži (izmiruši kopš 19. gs.), stirnas, mežacūkas, lapsas, caunas un ūdeņu ūdri.
- **Mežainās teritorijas papildinātas** ar ozoliem, korķozoliem, kastaņkokiem un smaržīgajiem augiem.
- 2018. gadā īstenots projekts, kas uzlaboja **ainavas un zemo blīvumu mežu ekonomisko attīstību un ugunsdrošību.**

VILLAGES OF SERRA DA LOUSA

WHERE VILLAGES SOUND UNIQUE

OUTCOMES

Pioneering and innovative, this project is an inspiring example whose management model can provide a reference for other degraded, abandoned and devitalised landscapes.
In the last 20 years, the main results obtained demonstrate the impact of the project in the following areas:

BUILT HERITAGE

• 5 recovered mountain villages
(Candaa, Casal Novo, Cordeira, Chiqueiro and Talasno)

05
schist
villages

NATURE CONSERVATION

• Revival of habitats with increased numbers
of native animal species
• Increased forest area of Serra da Lousã
populated by endemic species

3810HA
area natura
2000 network

APPRECIATION AND VALORISATION OF THE LANDSCAPE

• Integration in the "Rede das Aldeias do Xisto"
Classification as a Natura 2000 Network area
800,000 visitors in the last 20 years

+800K
visitors

MOBILITY

• 70 km of signposted, approved walking routes
• 14.8 km of access routes to the revitalised villages
• 50 km of signposted cycling routes
• Sustainable Mobility – electric chargers available

70KM
signposted

RAISING AWARENESS

• Per year: 100 events + 15,000 + participants
• Promotion of Training Activities and Workshops
• Holding Cultural Events
• Promotion of Exhibitions
• Promotion of Gastronomy
• Holding religious pilgrimages
• Creation of the brand "isto é Lousã" (This is Lousã)
by a group of young people from Lousã
• Villages hosting events of high national and international
importance such as: Trail; Enduro Mountain biking; Bicycle
races; Paragliding; Downhill; Rally of Portugal; SkyRace (Trail)
• Holding leisure events such as bicycle and pedestrian tours

+20k
events

ECONOMIC DEVELOPMENT

• Revitalisation of the local economy
• 50 + new jobs
• Installation of catering and bar services
• 50 + accommodation units in schist houses

+50
new
jobs

CIRCULAR ECONOMY

• Promotion of the project "Aldeias Resíduos Zero"
(Zero Waste Villages) that aims to value solid urban waste.

- Izveidoti **7 jauni uzņēmumi un asociācijas**, kas darbojas kultūras un tūrisma jomā.
  - Radītas **50 jaunas darba vietas**, saistītas ar sportu, pārgājieniem, velobraucieniem un ekotūrismu.
  - Atvērti **ēdināšanas un naktsmītņu pakalpojumi** šīfera mājās.
  - 2018. gadā ieviests **"Zero Waste Villages" projekts** – pirmā šāda veida iniciatīva Portugālē.
  - Veiktas bilingvālas informatīvās kampaņas par kompostēšanu un atkritumu samazināšanu.
-
- Apvieno ekoloģiju, kultūru un ekonomiku vienotā attīstības modelī.
  - **Palielināts apmeklētāju skaits** (vidēji 40 000 gadā), vienlaikus nodrošinot vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
  - Šī ciematu atdzīvināšanas pieeja jau veiksmīgi pielietota citās vietās.

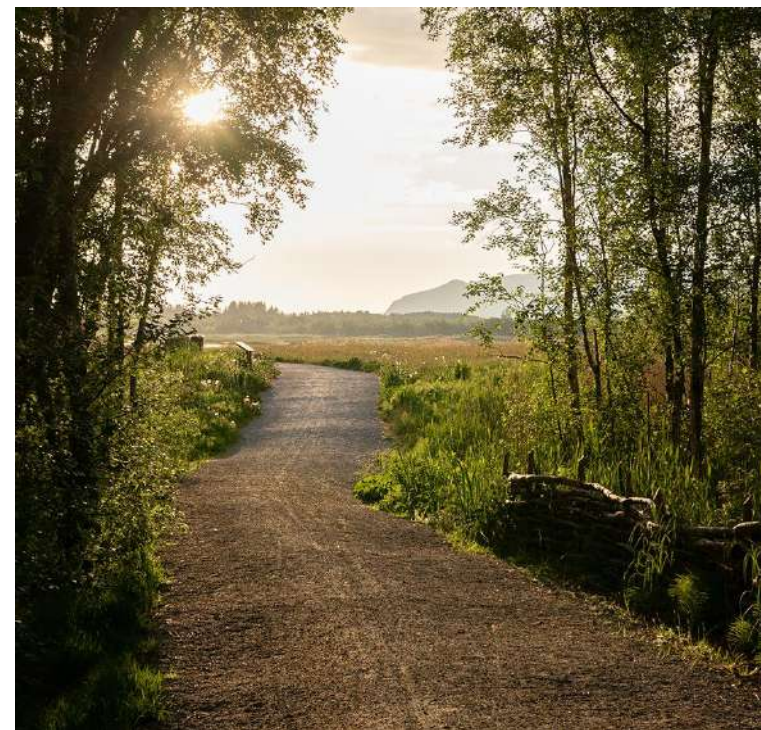

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

8. Eiropas padomes ainavu balvas ieguvēji (14-15. maijs, 2024.g.)

Īpaša pieminēšana **Norvēģijai** par tās projektu:

“*Orland* - FindingHome - The Rusaset project and the *Austrått* landscape”

GAMMELT LANDSKAP, NYTT LIV

OLD LANDSCAPE,
NEW LIFE

Mye av bebyggelsen i Ørland kommune omkranser Austrått og Rusasetområdet. Landskapet er spekket av kulturminner og naturperler. Her finner vi Austråttborgen, førkristne gravminner, en bygdeborg fra folkevandringstiden og befestninger fra andre verdenskrig. I tillegg finner vi vernede naturområder med unikt biologisk mangfold.

For å ivareta dette unike landskapet, og tilrettelegge det for både folk og dyr, har kommunen arbeidet for å restaurere og oppgradere kultur- og naturverdiene i området, i tett samarbeid med kunnskapsmiljøer og lokalbefolkningen i Ørland.

Much of the housing in Ørland surrounds the Austrått and Rusaset areas. The landscape is rich in cultural monuments and beautiful scenery. Here we find Austrått Manor, pre-Christian burial sites, a village fort from the Migration Period and fortifications from the Second World War. In addition, we find protected natural areas that are uniquely diverse in their biological composition.

In order to preserve this unique landscape, and to make it accessible to both animals and humans, the municipality has been working to upgrade the cultural and natural assets in the area, working closely with knowledgeable people and institutions, as well as with the population of Ørland.

Et av prosjektene som ble satt i gang, var restaureringen av Rusasetvatnet. Vannet, som opprinnelig ble senget på 1600-tallet, hadde blitt tappet ned på 1800-tallet. Området ble en sump og det yndede fuglelivet forsvant. I dag er både vannet og fuglelivet tilbake på Rusaset. Og en stort nettverk av mykelløst og restaurerte turveier binder Rusasetvatnet sammen med alle de andre restaurerte natur- og kulturveier i det vidstrakte landskapet.

Arbeidet på Ørland tar ikke slutt. Flere prosjekter og mer fortvilt samarbeid ligger fram for kommunen. For sikker at alle prosjekter som restaureringen av Rusasetvatnet, som folk på Ørland og det omkringliggende miljøet kan se og oppleve.

Among the projects that were set in motion was the restoration of Lake Rusaset. The reservoir, which dated back to the 17th century, had been drained in the 1900s. The area had thus become a swamp, and the breeding birds that once inhabited the lake abruptly disappeared. Today, both the water and the birds have returned to Rusaset. Additionally, a large network of re-established hiking trails connect the lake to the many other restored natural and cultural assets in the vast landscape.

Work on Ørland has yet to be completed. More projects and further work await in the years to come. Indeed, thanks to projects such as the restoration of Lake Rusaset, the people of Ørland can now see that the landscape is being restored and old landscapes are being revived.

ØRLAND
KOMMUNE
Ramsar
Convention
on Wetlands

- Projekts **pārvērtā teritoriju, kuru ietekmēja militārās aviācijas trokšņi, par bioloģiski bagātu un vēsturisku rekreācijas zonu.**
- Zinātnieki un studenti tika aktīvi iesaistīti teritorijas izpētē un atjaunošanā, radot ainavas atjaunošanas metodoloģiju, kas var tikt pielāgota citur.
- Rusaset ezera atjaunošana (2014) – Ezers sākotnēji tika nosusināts 1980. gados, iznīcinot putnu biotopus. Projekts **atjaunoja ūdens ekosistēmu, un putni atgriezās.**
- Atjaunoti vietējie biotopi, atdzīvinot ekosistēmu ap Austrått muižu un **atklājot ainavas struktūru no 17. gadsimta.**
- Vēsturiskie akmens žogi tika atjaunoti ne tikai kā kultūrvēsturiski elementi, bet arī kā dzīvotnes kukaiņiem un mazajiem dzīvniekiem.

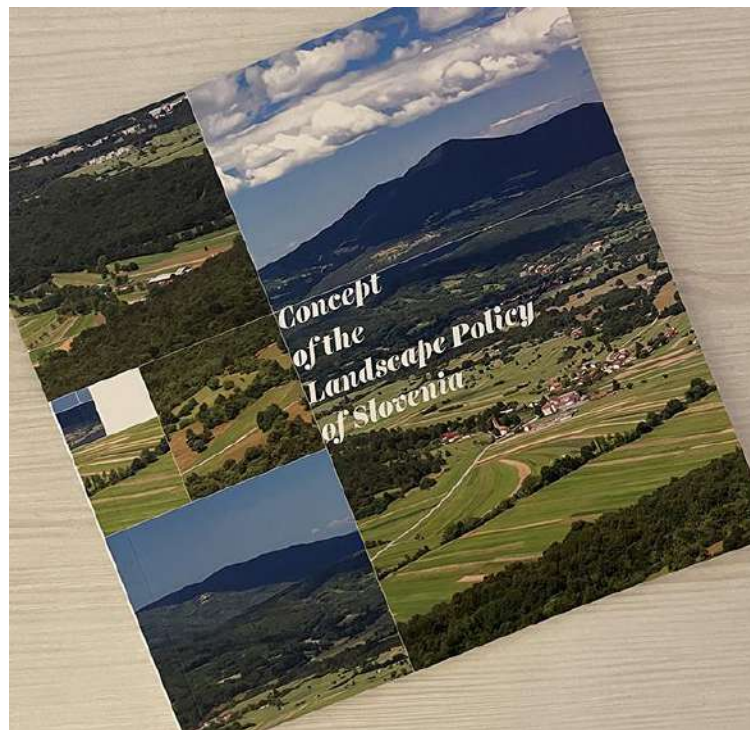
- 12 km² **vēsturiskā muižas ainava tika atjaunota, atklājot senās ceļu sistēmas, pirmskristiešu kapenes un fortifikācijas no 2. pasaules kara.**
- Austrått reģions 2023. gadā iekļauts Norvēģijas “Izvēlētās kultūrainavas lauksaimniecībā” programmā, kas saglabā unikālas lauku ainavas.
- 30 km tūrisma taku izveidotas un atjaunotas, savienojot vēsturiskas un dabas vietas.
- Projekts atjaunoja dabas un kultūrvēsturiskās vērtības ap Austrått un Rusaset reģionu, **radot līdzsvaru starp vidi un cilvēku vajadzībām.**
- Projekts palīdzēja kompensēt ietekmi, ko radīja militārās aviobāzes paplašināšana un nepieciešamība pārvietot 400 cilvēkus no "sarkanās trokšņu zonas".

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

8. Eiropas padomes ainavu balvas ieguvēji (14-15. maijs, 2024.g.)

Uzskatot **Slovēnijas** projektu par priekšzīmīgu sasniegumu:
**“Protection and Development of the Slovenian Landscape:
Starting Points for the Development of Landscape Policy”**

PROTECTION AND DEVELOPMENT OF SLOVENIAN LANDSCAPE STARTING POINTS FOR LANDSCAPE POLICY

CONCEPT OF THE LANDSCAPE POLICY OF SLOVENIA

ORGANISATIONAL FRAMEWORK

- Organisational structure and powers
- Data and information
- Landscape management organisation

RAISING AWARENESS, EDUCATION, DEVELOPMENT OF THE PROFESSION AND GOOD PRACTICES

- Awareness raising
- Education and research
- Promoting good practice

FINANCIAL MECHANISMS

ACTION PLAN:

- Website update and management
- Guidelines for landscape planning, protection, management and landscape impact assessment
- Landscape catalogue update
- Protection of outstanding landscapes
- Raising awareness and education

LEGAL FRAMEWORK

- International instruments
- Slovenian regulations and strategic documents

LANDSCAPE PROTECTION, PLANNING AND MANAGEMENT TOOLS

- Glossary of landscape terms
- Landscape typology and catalogue
- Spatial planning and building construction
- Environmental/landscape impact assessment
- Protected and special landscape areas
- Ministerial and other programmes
- Collaboration and partnership
- Monitoring and control

IMPLEMENTATION

- in progress*: published guidelines for landscape impact assessment, 2022
- in progress, update until 2024*: Landscape catalogue update
- in progress, update until 2024*: Protection of outstanding landscapes
- brochure Landscape policy concept, 2022 exhibition Landscape. Yesterday. Today! Tomorrow? 2020-*

Landscape management is only successful if it is carried out in an inclusive manner that is agreed upon by a wide range of actors. The concept of the Landscape Policy of Slovenia was created gradually, on the basis of analytical professional work in a broad working group and with the cooperation of many participants and the general public.

PROFESSIONAL PUBLIC

The implementation of the project was followed by interministerial focus group, consisting of representatives of various ministries. Expert meetings and a final international conference were held.

THEMATIC WORKSHOPS

Across Slovenia four thematic workshops were organised about planning and managing different landscape types for the interested public, professionals and representatives of the local communities.

GENERAL PUBLIC

For the general public, a travelling exhibition on landscape changes, an educational film, and workshops called "Let's talk about landscape - together" were organized, aimed at discussing landscape issues and opinions outside expert circles.

ANALYTICAL WORK

The analysis of the existing system of landscape planning, protection and management in Slovenia and a case study of foreign examples of landscape policies was the basis for the discussions and preparation of the Concept of Landscape Policy of Slovenia.

- **Pirmā integrētā ainavu politika Slovēnijā** – Projektā izstrādāts formāls valsts līmeņa dokuments, kas nodrošina visaptverošu ainavu aizsardzības, plānošanas un pārvaldības sistēmu.
- Politikas izstrādē piedalījās ministrijas, ainavu arhitekti, NVO, universitātes un sabiedrība, nodrošinot **daudzveidīgu skatījumu**.
- Politika veidota, lai saskaņotu ainavu aizsardzību ar ekonomisko attīstību, lauksaimniecību un klimata pārmaiņu mazināšanu.

2018–2019 – Projekta sagatavošana un partneru sadarbība.

2020–2025 – Pirmais piecgades rīcības plāns, ietverot vadlīniju izstrādi un izglītības programmas.

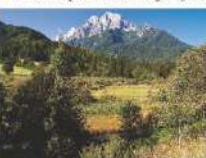
travelling exhibition during and after the project
Landscape. Yesterday. Today! Tomorrow?

The travelling exhibition prepared in the project Protection and development of the Slovenian landscape: Starting points for landscape policy is aimed at presenting the constant change of the landscape and the need for a comprehensive management of these changes, brought about by the proposed Landscape policy of Slovenia. The exhibition continues to travel through Slovenia to further raise awareness of the importance of the landscape and its comprehensive management.

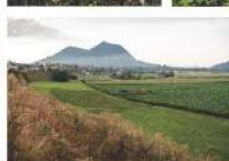
When society realizes its interests in a territory, it creates a landscape. Thus a multitude of images are created - the ones that adorn postcards and the everyday ones - but each reflects those who have changed it. Landscape is the image of society.

The exhibition shows pairs of photographs of the same landscapes taken more than three decades apart. The historic photos were taken by the landscape architect professor Dušan Ogrin. Each pair is accompanied by a commentary by an expert who works in the displayed landscape. The comparison of two time sections is accompanied by a collage of images of modern, everyday landscapes, showing current trends in changing the landscape (right strip) and highlighting the question of the future of the Slovenian landscape, its quality and the way it is managed.

The exhibition is also a tribute to the founders of Slovenian landscape architecture, professor emeritus Dušan Ogrin (1929-2019) and professor emeritus Janez Marušič (1939).

concept of the exhibition:
Tatja Berčič, Luka Javoršek, Pire Kante, Dušan Stopar
photography:
Dušan Ogrin, Luka Vidic, Janez Gaberšček, Nejc Trnavač
We express our gratitude to Marjan Ogrin for the help in reviewing and analyzing professor Dušan Ogrin's archive and the permission to use his photos in the exhibition.

- Izstrādāta **Slovēnijas ainavu tipoloģija un katalogs**, kas sniedz detalizētu reģionālo pārskatu.
- **Definētas aizsargājamās un īpašās ainavas zonas** – uzsākta to juridiskā nostiprināšana.
- Noteikti kritēriji **ainavu ietekmes novērtējumam**, lai būvniecības un attīstības projektos ņemtu vērā ainavu kvalitāti.
- Organizētas **4 tematiskās darbnīcas** ar ainavu arhitektiem, pilsētplānotājiem un vietējām kopienām.
- Ierosināts **ainavu fonds** – atbalstam ainavu uzturēšanā un atjaunošanā.
- **Plānots juridisks regulējums**, kas nostiprinās ainavu aizsardzības prasības valsts politikā.
- Lauksaimniecības un klimata pārmaiņu stratēģijas integrētas ainavu pārvaldības sistēmā.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Luīze Eglīte, 67026553, Luize.Eglite@varam.gov.lv

[Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija](#)

